

Ангор ёвдуси

Газета 1980 йил 26 ноябрдан чиқа бошлаган
Ижтимоий-сиёсий газета

Халқ депутатлари Ангор туман Кенгаши ва туман ҳокимлигининг газетаси

2020 йил 15 октябрь
№ 18 (3326) пайшанба.

Туман янгиликлари

Пахта йигим—терими авжида

Айни кунларда дала-ларда қийғос очилган пахталарни йигиб-териб олиш ишлари амалга оширилмоқда. Теримчилар учун барча шароитлар яратилган. Шунингдек, терим пуллари ўз вақтида берилмоқда. “Занг Гиламбоб” маҳалласи ҳудудидagi “Ангор Сурхон гурури” МЧЖ пахта-тўқимачилик кластери далаларида мавсумий ишга жалб этилган теримчилар билан шартномалар имзоланган.

Теримчилар учун иссиқ овкат, чой ўз вақтида ҳозирлаб берилган.

Ангор туманида 6700 гектар ер майдонига ғўзанинг “Сурхон-14” ҳамда “Бухоро-8” навлари экилган бўлиб, ўз вақтида агротехник тадбирлар амалга оширилди. Ҳозирда галвир сувдан кўтарилиб, ҳосил йиғиб олинадиган палладамиз. Туманда 22130 тонна «оқ олтин» йиғиб олиш режалаштирилган. Айни дамларда йиғим-терим ишлари қизғин давом этмоқда. Теримчилар учун шароитлар яратилган. Шунингдек, пахта пуллари ўз вақтида бериб бориляпти.

Ангор туманида ёшлар ўртасида китобхонлик маданиятини ошириш, уларда китобни асраб-авайлаш, бой маданий ва маънавий меросимизга ҳурмат ҳиссини шакллантириш мақсадида ўтказилаётган “Мен ўқиган китоб” кўрик танловининг туман босқичи бўлиб ўтди. Унда биринчи босқичида голиб бўлган 14 ёшдан 30 ёшгача бўлган иштирокчилар қатнашди. Танлов давомида ёшларнинг билими яна бир бор синовдан ўтказилди.

Кўрик танлов якунида голиб бўлган иштирокчиларга фахрий ёрлик ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

“Мен ўқиган китоб”

Спорт — соғлиқ гарови

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Кекса авлод вакилларининг жамиятдаги ўрни ва ижтимоий фаоллигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига асосан Ангор туманида октябрь ойининг биринчи ҳафтасидан «Кексалар ҳафталиги» ўтказилмоқда. Туманда «Кексалар маслаҳати» гуруҳлари ташкил этилган бўлиб, улар маҳаллаларда аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш, аҳолининг, айниқса, ёшларнинг ҳуқуқий саводхонлигини юксалтиришга кўмаклашиш ҳамда улар ўртасида жисмоний тарбия машғулотлари гуруҳларини шакллантириш, кексаларни оммавий спорт мусобақаларига кен жалб этишда фаоллик кўрсатмоқдалар. Маҳаллаларда нуронийлар иштирокида “Саломатлик учун 5 минг қадам”, шиори остида пиёда юриш марафони ўтказилмоқда.

Тумандаги 1-сонли қишлоқ оилавий поликлиникасида “Кексалар ҳафталиги” доирасида нуронийлар бепул тиббий кўриқдан ўтказилди. Тиббий кўрик давомида дастлаб, кексаларнинг бўйи ва вазини ўлчанди. Лабораторияда қон таҳлили олинди ва ЭКГ ва УТТ текширувларидан ўтказилди. Шундан сўнг, терапевт, окулист, невролог, кардиолог, лор, хирург, стоматолог, психиатр каби тажрибали, малакали шифокорлар отахону онахонларга ташхисга асосан ўз маслаҳат ва tavsiyalarини беришди.

Тиббий кўриқда “Деҳқонбирлашув” ҳамда “Каттақум” маҳаллаларида истикомат килувчи кексалар катнашдилар.

Бундай тиббий кўриқларни ташкил этишимиздан мақсад кексаларнинг саломатлигини вақтида назорат қилиш ва соғлиқларини тиклашдан иборатдир, — дейди Ангор туман Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими бошлигининг кексалар ва фахрийлар ишлари бўйича ўринбосари Абдузоир Раҳмонов

Туманда “Кексалар ҳафталиги” доирасида тадбирлар давом эттирилмоқда. Жамият ҳаётида кекса фуқароларнинг ролини янада ошириш, узоқ йиллар давлатимизга хизмат қилган фахрийларни муносиб қадрлаш албатта, ёш авлод вакилларининг асосий мақсадидир. Ангор туман Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими ходимлари “Зартепа” ва “Занг Гиламбоб” маҳаллаларида истикомат қилиб келаётган нуронийлар хонадонига таширф буюриб, уларнинг ҳолидан хабар олдилар.

Албатта, кекса авлод вакилларининг бой ҳаётий тажрибалари ва панд-насиҳатлари ҳамими биз учун катта мактаб бўлиб хизмат қилади.

Гавҳар ЖУМАЕВА.

21 октябрь — Ўзбек тилига давлат тили мақоми берилган кун

Тил-маънавият кўзгуси

Ҳар бир миллатнинг дунёда борлигини кўрсатадиган ойнаи ҳаёти тил ва адабиётдур, миллий тилни йўқотмак миллатнинг руҳини йўқотмақдур. (Абдулла Авлоний).

Инсон борки, у ер юзидаги энг олий даражада тарққий этган мавжудот саналади. Инсонга табиат томонидан ато этилган сифатлар, имкониятлар жуда кўп ва беҳисобдир. Ана шундай имкониятлардан бири бу унинг тилидир. Тил-алоқаралашувнинг энг муҳим воситаси сифатида инсонлар ҳаётида беқиёс даражада аҳамиятга эга. Инсонлар ана шу тил воситасида бир-бирлари билан суҳбатлашадилар, фикр бериб, фикр оладилар. Лекин минг афсуски, ҳамма ҳам ўзи учун берилган бу имкониятдан-тилдан фойдалана олмайдди. Ҳаётимизда хушмуомала, ширинсўз одамлар билан биргалликда сўзлашиш маданиятидан йироқ, дағал ва кўпол сўзли кимсалар ҳам тез-тез учраб туради. Одамнинг улар билан суҳбатлашишдан юраги безиллайди, чунки бу тоифадаги кишилар ўринсиз гап-сўзлари билан суҳбатдошининг дилига озор беради. Шу ўринда халқимиз томонидан айтилган “Тиг яраси битидади, аммо тил яраси битмайди” деган мақолда бир олам маъно бор аслида. Кишига яхшилик ва эзгуликлар тил туйғули келади. Қадр-қимматини ҳам, обрў-эътиборини ҳам киши тил орқали топади.

Мулоқот давомида тилдан қай йўсунда фойдаланиш ўзимизга боғлиқдир. Демак шуни унутмаслигимиз лозимки, тил-дил қулдаги энг олий даражада тарққий этган мавжудот саналади. Инсонга табиат томонидан ато этилган сифатлар, имкониятлар жуда кўп ва беҳисобдир. Ана шундай имкониятлардан бири бу унинг тилидир. Тил-алоқаралашувнинг энг муҳим воситаси сифатида инсонлар ҳаётида беқиёс даражада аҳамиятга эга. Инсонлар ана шу тил воситасида бир-бирлари билан суҳбатлашадилар, фикр бериб, фикр оладилар. Лекин минг афсуски, ҳамма ҳам ўзи учун берилган бу имкониятдан-тилдан фойдалана олмайдди. Ҳаётимизда хушмуомала, ширинсўз одамлар билан биргалликда сўзлашиш маданиятидан йироқ, дағал ва кўпол сўзли кимсалар ҳам тез-тез учраб туради. Одамнинг улар билан суҳбатлашишдан юраги безиллайди, чунки бу тоифадаги кишилар ўринсиз гап-сўзлари билан суҳбатдошининг дилига озор беради. Шу ўринда халқимиз томонидан айтилган “Тиг яраси битидади, аммо тил яраси битмайди” деган мақолда бир олам маъно бор аслида. Кишига яхшилик ва эзгуликлар тил туйғули келади. Қадр-қимматини ҳам, обрў-эътиборини ҳам киши тил орқали топади.

Мулоқот давомида тилдан қай йўсунда фойдаланиш ўзимизга боғлиқдир. Демак шуни унутмаслигимиз лозимки, тил-дил қулдаги энг олий даражада тарққий этган мавжудот саналади. Инсонга табиат томонидан ато этилган сифатлар, имкониятлар жуда кўп ва беҳисобдир. Ана шундай имкониятлардан бири бу унинг тилидир. Тил-алоқаралашувнинг энг муҳим воситаси сифатида инсонлар ҳаётида беқиёс даражада аҳамиятга эга. Инсонлар ана шу тил воситасида бир-бирлари билан суҳбатлашадилар, фикр бериб, фикр оладилар. Лекин минг афсуски, ҳамма ҳам ўзи учун берилган бу имкониятдан-тилдан фойдалана олмайдди. Ҳаётимизда хушмуомала, ширинсўз одамлар билан биргалликда сўзлашиш маданиятидан йироқ, дағал ва кўпол сўзли кимсалар ҳам тез-тез учраб туради. Одамнинг улар билан суҳбатлашишдан юраги безиллайди, чунки бу тоифадаги кишилар ўринсиз гап-сўзлари билан суҳбатдошининг дилига озор беради. Шу ўринда халқимиз томонидан айтилган “Тиг яраси битидади, аммо тил яраси битмайди” деган мақолда бир олам маъно бор аслида. Кишига яхшилик ва эзгуликлар тил туйғули келади. Қадр-қимматини ҳам, обрў-эътиборини ҳам киши тил орқали топади.

Мулоқот давомида тилдан қай йўсунда фойдаланиш ўзимизга боғлиқдир. Демак шуни унутмаслигимиз лозимки, тил-дил қулдаги энг олий даражада тарққий этган мавжудот саналади. Инсонга табиат томонидан ато этилган сифатлар, имкониятлар жуда кўп ва беҳисобдир. Ана шундай имкониятлардан бири бу унинг тилидир. Тил-алоқаралашувнинг энг муҳим воситаси сифатида инсонлар ҳаётида беқиёс даражада аҳамиятга эга. Инсонлар ана шу тил воситасида бир-бирлари билан суҳбатлашадилар, фикр бериб, фикр оладилар. Лекин минг афсуски, ҳамма ҳам ўзи учун берилган бу имкониятдан-тилдан фойдалана олмайдди. Ҳаётимизда хушмуомала, ширинсўз одамлар билан биргалликда сўзлашиш маданиятидан йироқ, дағал ва кўпол сўзли кимсалар ҳам тез-тез учраб туради. Одамнинг улар билан суҳбатлашишдан юраги безиллайди, чунки бу тоифадаги кишилар ўринсиз гап-сўзлари билан суҳбатдошининг дилига озор беради. Шу ўринда халқимиз томонидан айтилган “Тиг яраси битидади, аммо тил яраси битмайди” деган мақолда бир олам маъно бор аслида. Кишига яхшилик ва эзгуликлар тил туйғули келади. Қадр-қимматини ҳам, обрў-эътиборини ҳам киши тил орқали топади.

СЕКТОР РАҲБАРЛАРИ ҲИСОБ БЕРДИЛАР

Сурхондарё вилоятида «қизил» худудга киритилган чекка Музработ тумани етарли салоҳиятга эга. Бироқ, воҳадаги бир қатор йўналишларда кўрсаткичлар жуда паст. Айни пайтда худудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, одамларнинг турмуш даражасини ошириш, аҳолининг бугунги кундан рози бўлиб яшашини таъминлаш тумандаги барча раҳбарларнинг кундалик иши, муҳим вазифасидир.

Туманда мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиб, худудни янада юксалтириш учун қандай ишлар амалга оширилиши керак? Халқ депутатлари Музработ тумани кенгашининг навбатдаги сессиясида ушбу масала атрофида муҳокама этилиб, тегишли чора-тадбирлар белгиланди.

Халқ депутатлари туман кенгаши ва тумандан вилоят кенгашига сайланган депутатлар, Олий Мажлис Сенати Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари қўмитаси раиси Одиложон Иминов, сенат аъзоси Бахтигул Бўтаева, Қонунчилик палатаси депутати Ҳазратқул Ҳужамқулов, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги директори ўринбосари Ғ.Бозоров, журналистлар ва блогерлар иштирок этган сессиясида қайд этилганидек, худудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича амалий чора-тадбирлар дастури ишлаб чиқилган. Шунга мувофиқ келгусида туман мавжуд имкониятлардан оқилона фойдаланиш ҳисобига «қизил» худуд рўйхатидан чиқарилади. Иқтисодий-ижтимоий ривожланади.

Сессияда сектор раҳбарлари йўл қўйилган камчиликлар юзасидан аҳолига муурожаат этиб, уларни бартавраф этишга қаратилган вазифалар бўйича «йўл хариталари» ҳақида атрофлича маълумот берди.

Музработ тумани ҳокими Эркин Алимов дастлаб туманнинг «қизил» худудга ўтиб қолиши сабабларини таҳлил қилиб, худудни янада юксалтириш бўйича кейинги режаларни тақдим этди.

Тўртта сектор раҳбари халқдан туман «қоникарсиз» худудга ўтиб қолгани учун узор сўради.

Сессияда Республика рейтинг баҳолаш тизимида туманга берилган «қоникарсиз» баҳо нафақат тўрт сектор бошлиғи балки, худуддаги катта-кичик раҳбарлар масъулиятини янада ошириб, туманни ривожлантириш бўйича дахлдорлик ҳиссини оширди. Кўрсатиб ўтилган хато-камчиликларни тезкорлик билан бартавраф этиш юзасидан аниқ вазифаларни белгилаб олишга имконият яратиб берилгани қайд этилди. Туманни шу йил якунигача «қизил» худуддан «сарик» худудга, келгуси йил биринчи ярмида «яшил» худудга ўтказиш вазифаси белгилаб олинди.

Сессияда Олий Мажлис Сенати Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари қўмитаси раиси Одиложон Иминов сўзга чиқди.

Сессия якунида журналист ва блогерлар учун матбуот анжумани ўтказилди. Унда тўрт сектор раҳбари иштирокчиларни қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб берди.

Х.МАМАТРАЙИМОВ, ЎЗА.

“ОБОДОН” чилар “ОТ” ли бўлишди

Туман Ободонлаштириш бошқармасида 120 нафар киши меҳнат қилади. Улар тумандаги 12 та қабристон, марказдаги Ат-Термизий кўчаси, истироҳат ва аҳоли дам олиш унумдорлигига сезиларли масканлари, ҳибонларда тозалик ва ободонлаштириш ишларини олиб боришади.

Бу ерда меҳнат қилаётган ишчи-ҳодимларнинг ишга келиб қетишлари, ўз худудларига қийналмай етиб боришларини таъминлаш мақсадида яқинда уларга бепул велосипедлар тақдим этилди.

Ишчиларимизнинг меҳнатини энгилаштириш, оғирини энгил қилиш мақсадида уларга ҳар бири 1 млн. 200 сўм турадиган 120 донга замонавий велосипед тарқатдик. Бу нарса бошқармаимизда меҳнат қилаётганларнинг хурсандчилигига ва иш унумдорлигига сезиларли даражада ижобий таъсир қилди. Айниқса велосипедли бўлган 42 нафар хотин-қизларимиз жуда миннатдор, — дейди бошқарма бошлиғи Курбон Тўлаганов.

—2011 йилдан буён шу бошқармада меҳнат қилман. Ҳозир “Кайран” маҳалласида қатнаётган “Ободон” чиларнинг бунданга гайрат кўрсатиб меҳнат қилишларига ишониб қоламиз.

ОБУНАГА ЭЪТИБОР — МАЪНАВИЯТГА ЭЪТИБОР

“Ўқитувчи ўз устида ишлаши, билим ва маҳоратини ошириши учун кўшимча методик ёрдамни қардан олади? Албатта, бу соҳага оид китоб ва қўлланмалардан, махсус педагогик нашрлардан олади. Афсуски, биз кейинги йилларда мажбурий обуна баҳонасида ихтиёрий обуна ҳам йўқ қилдик. Албатта бу бировларга ёқмайди. Халқ таълими вазири бизда замонавий, мулоқотларда “керак эмас, ахборот технологиялари бор, журналлар керак эмас, гезата ҳам керак эмас”. Бу нотўғри йўна-

лиш. Ҳамма нарсанинг ўз ўрни бор. Компьютернинг ҳам ўз ўрни бор, журналнинг ҳам ўрни бор, газетанинг ҳам ўрни бор. Бошқача йўлни тутиш ҳозирча мумкин эмас. Биз унга тайёр эмасмиз...

Шундай аянчли ҳолга келдикки, хатто айрим раҳбарлар газета ўқимаслиги билан мактабдаги бўлиб қолдирилди. Менинг компьютеримда ҳамма нарса бор деб. Йўқ, газетани ҳам, жур-

наларни ҳам ўқиш керак, бу замон талаби. Ўқитувчи ўзининг ижобий таълимини, билимини, методикасини ёзиши керак, муҳокама қилиши керак.

Узингиз биласиз, дунёда компьютер технологиялари энг ривожланган давлат бу Япония ҳисобланади. Лекин бу мамлакатда кунига уч-тўрт миллион нусха нашр этиладиган газеталар борлигига нима дейсиз? Газета ва журналлар мактабга керак”.

Президент: «Олдинги тарихимиздан ҳамма нарсани йўқ қилиб ташлаш бу нотўғри»

Тахририятдан: Президентимизнинг ушбу сўзлари биз журналистларни беҳад хурсанд қилди. Газета ва журналларга обуна бўлиш ўқитувчилар учун дегани эмас. Балки барча соҳа вакиллари

матбуот нашрларини ўқиб боришлари керак, деганидир. Маънавиятни бойитиш ҳар бир инсон учун фойдали.

Шуни мамнуният билан таъкидлашимизки, шу кунгача туманимиздаги 5-, 28-, 37- ва 42-сонли умумтаълим мактаблари меҳнат жамоалари 2021 йил учун “Ангор ёвдуси” газетасига обуна бўлдилар. Бу ана шу мактаблар зиёлиларининг Президентимиз танқидига жавоблари бўлди.

Азиз муштарийлар! Сизнинг энг яқин ҳамкорингиз, хабарчингиз ва маслаҳатчингиз бўлган “Ангор ёвдуси” газетасига обуна бошланди. Обуна Агробанк Ангор туман бўлимидаги тахририятнинг Ҳ/р 2010000200430813001 МФО: 00343, ИНН: 200481845 рақамига тўғридан-тўғри пул ўтказиш ва нақд пул тўлаш орқали амалга оширилади. Газетанинг йиллик баҳоси тахририят билан тўғридан-тўғри обуна бўлганда 10000 сўм.

ОБУНА — 2021

АНГОР ТУМАНИ ҲОКИМИНИНГ ҚАРОИ

2021 йилда Ангор туманида ижтимоий муҳофазага муҳтож, иш топишда қийналаётган ва меҳнат бозорида тенг шартларда рақобатлаша олмайдиган шахсларни ишга жойлаштириш учун иш ўринларининг энг кам сонини белгилаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси "Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги Қонунининг 17-моддаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 5 декабрдаги 965-сон қарори билан тасдиқланган "Ижтимоий муҳофазага муҳтож, иш топишда қийналаётган ва меҳнат бозорида тенг шартларда рақобатлаша олмайдиган шахсларни ишга жойлаштириш учун иш ўринларининг энг кам сонини белгилаш ва захирага қўйиш тартиби тўғрисида"ги Низомнинг 10-банди ижросини таъминлаш мақсадида

пенсия олди ёшидаги шахслар учун 2.2 фоиз (3 киши); жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган ёки суднинг қарорига кўра тиббий тусдаги мажбурлов чоралари қўлланилишидан озод қилинган шахслар учун 6.3 фоиз (9 киши); одам савдоси қурбонлари учун 2.2 фоиз (3 киши) миқдориди иш ўринлари захираси қорхона ва ташкилотлар қесимида белгиланганлиги иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ижтимоий муҳофазага муҳтож шахсларнинг кўрсатиб ўтилган тоифалари учун иш ўринлари санитария-гигиена меъёрлари ва ҳодим ўз меҳнат мажбуриятларини тўсиқсиз бажаришини таъминлайдиган меҳнат қилиш шартлоғлари мувофиқ ташкил этилсин.

3. 2021 йилда Ангор туманида ижтимоий муҳофазага муҳтож, иш топишда қийналаётган шахслар учун 142 та иш ўринлари банд қилинганлиги жумладан:

- 1. Тумандаги мулкчилик шаклидан қатъий назар ҳодимларнинг рўйхатдаги ўртача сони 20 нафар кишидан ортқини ташкил этадиган ташкилотлар сонидан келиб чиқиб, Ангор туманида ижтимоий муҳофазага муҳтож ва иш топишда қийналаётган шахслар учун 142 та иш ўринлари банд қилинганлиги жумладан:
- 2. Ижтимоий муҳофазага муҳтож ва иш топишда қийналаётган шахслар учун иш ўринларининг энг кам сонини белгилаш буйича ушбу қарорни бажармаган, шунингдек, уларни ишга қабул қилишни асоссиз равишда рад этган қорхона ва ташкилотларнинг мансабдор шахсларига қонун ҳужжатларида белгиланган

тартибда жарима солинади.

6. Иш ўринларини банд қилиб қўйиш сонидан ортқича иш ўринлари ташкил этган қорхона ва ташкилотлар учун Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2019 йил 31 май куни 3163-сон билан рўйхатдан ўтказилган Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг 2019 йил 10 майдаги "Ўзбекистон Республикаси Бандликка қўмаклашиш давлат жағмарида маблағлари ҳисобидан субсидия ва грантлар ажратилиш тартиби тўғрисида" Низомни тасдиқлаш ҳақида"ги 19-2019-Б-сонли буйруғига асосан белгиланган тартибда квоталанган энг кам сондан ортқича миқдорда ишга қабул қилган ижтимоий эҳтиёжман аҳоли қатламлигига мансуб шахслар учун ҳар бир ҳодимга 12 ой давомида ҳар ойда энг кам ойлик иш ҳақининг 2 баравари миқдориди субсидия тўлаб берилиши белгилаб қўйилсин.

7. Туман аҳоли бандлигига қўмаклашиш маркази (А.Юлдашев) беш кун муддатда ушбу қарорнинг 1-бандида кўрсатилган ташкилотлар раҳбарларининг эътиборига етказсин ва ушбу қарор бажарилиши устида назоратни таъминласин.

8. Ангор туман ҳокимининг 2019 йил 16 сентябрдаги Қ-6514-сон қарори бекор қилинсин.

9. Ушбу қарор расман эълон қилинган кундан бошлаб у ойдан сўнг қўра қилириши белгилансин.

10. Ушбу қарорни ижросини назорат қилиш туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Ш.Ядгаров зиммасига юклатилсин.

Туман ҳокими: **Ш.АБДУЛЛАЕВ.**

Президент Фармони қабул қилинди

Лицензиялаш ва рўхсат бериш тартиб-таомилларини тубдан тақомиллаштириш ҳамда бюрократик тўсиқларни бартараф этиш орқали тадбиркорлик субъектлари фаолияти учун янада кенг шарт-шароитларни яратиш мақсадида 2020 йил 24 августдаги "Лицензиялаш ва рўхсат бериш тартиб-таомилларини тубдан тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Президент Фармони қабул қилинди.

Лицензиялаш ва рўхсат бериш тартиб-таомилларини тубдан тақомиллаштириш ҳамда бюрократик тўсиқларни бартараф этиш орқали тадбиркорлик субъектлари фаолияти учун янада кенг шарт-шароитларни яратиш мақсадида 2020 йил 24 августдаги "Лицензиялаш ва рўхсат бериш тартиб-таомилларини тубдан тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Президент Фармони қабул қилинди.

ва хабардор қилиш тартиб-таомиллари билан боғлиқ барча жараёнларни қамраб олган "Лицензия" ахборот тизими ишлаб чиқилди.

Шунингдек, 2021 йил 1 январдан: лицензиялаш, рўхсат бериш ва хабардор қилиш тартиб-таомиллари билан боғлиқ барча жараёнларни қамраб олган "Лицензия" ахборот тизими орқали амалга оширилади; лицензия соҳасидаги Қонун бузилишлари ҳақида хабар берган шахслар ҳуқуқбузарлик ўз тасдиғини топганда ундирилган жариманинг 10 фоизи миқдориди пул мукофоти билан рағбатлантирилади;

лицензия ва рўхсат этиш хусусиятига эга ҳужжатларни тугатиш ва бекор қилиш фақат суд тартибиди амалга оширилади. Фармонга кўра, ҳар бир лицензиялаш, рўхсат бериш ҳамда хабардор қилиш тартиб-таомилларининг самарадорлиги камида ҳар 5 йилда қайта қўриб чиқилади.

Мутасадди идоралар лицензиялаш ва рўхсат бериш тартиб-таомилларини ислоҳ қилишнинг иккинчи босқинида қуйидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳасини ишлаб чиқади: "Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида"ги ва "Тадбиркорлик фаолияти соҳасидаги рўхсат бериш тартиб-таомиллари тўғрисида"ги Қонунларни бирлаштириш йўли билан яқлит Қонун лойиҳаси; 2021 йил 1 февралда лицензиялаш ва рўхсат бериш тартиб-таомиллари оид Қонунчилик тизимлаштириш мақсадида ишларнинг паспортларини ишлаб чиқиш ва кодификациялаш буйича норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаси.

Р.БЕРДИЕВ,
Ангор туман адлия бўлими бошлиғи.

Жиноят ишлари бўйича Ангор туман суди томонидан 2019 йил ва 2020 йилнинг 1-ярми давомида ёшларга (14 ёшдан 30 ёшгача) нисбатан кўрилган жиноят ишлар юзасидан суд амалиёти умумлаштирилди.

Утган йиллар давомида ёшлар сийбатида, суд ҳуқуқ ва бошқа барча со-

ли таъйиқларидан холи ва мустақил фаолият юритишлари, бундай судларни ташкил этишдан қўзланган асл мақсад, яъни фуқаролар ва тадбиркорларнинг давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг ноқонуний хатти-ҳаракатлари ва қарорларидан суд орқали ҳимоялаш учун янада қўлай шароит яратди.

ЁШЛАРГА НИСБАТАН КЎРИЛГАН ЖИНОЯТ ИШЛАРИ УМУМЛАШТИРИЛДИ

ҳаларда ҳаётга татбиқ этилган кенг қамровли ислохотлар натижасида мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини ҳимоялашнинг самарали механизми шакллантирилди.

Суд тизимининг босқичма-босқич демократлаштирилиши, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қиладиган суд ҳокимиятининг мустақиллиги тўғрисидаги конституциявий тамойилга қатъий риоя этилиши мамлакатда суд-ҳуқуқ соҳасида амалга оширилаётган ўзгаришлар орасида марказий ўринни эгаллайди.

Юртимизда барча соҳада олиб борилаётган ислохотлар натижасида фуқароларнинг давлат ва жамиятини бошқаришдаги иштироки кундан кунга кенгайиб, мулкдорлар сони ошиб бораётгани, мамлакатнинг инвестициявий ҳолидорлиги кучайётгани суд-ҳуқуқ тизими ҳам янада тақомиллаштириши тақозо этмоқда.

Олий Мажлис қонунчилик палатаси депутатлари ва сенаторлар томонидан жорий йилнинг июнь ойида жойларда олиб бориладиган мулоқотлар давомида суд ишларида ортқича бюрократиянинг сақланиб қолаётгани, суд қарорларини қайта қўришда тақомиллаштириш бўлимидаги суд ишларини назорат тартибиди қўриш институти эса тугатилмоқда. Бундай тартибнинг ўрнатилиши натижасида судда ҳар бир иш бўйича яқуний тўхтама қилиш орқали суд қарорларининг барқарорлиги таъминланади ҳамда фуқаролар ва тадбиркорлар сарсон бўлишининг олди олинади.

Судда муайян ишни, низони тўғри ва адолатли ҳал этишда судьянинг асосий "иш қуроли" ва "таънаҳ" бу қонун. Шундай экан, Олий суд Конституция билан берилган қонун ташаббускорлиги ҳуқуқидан самарали фойдаланиши, одил судловни таъминлашда албатта ўзининг ижобий натижасини беради. Фармонда Олий суд тузилмасида Суд-ҳуқуқ соҳасидаги қонунчиликни таҳлил қилиш бошқармаси тузилиши қўзда тутилган. Бу эса, Олий суднинг қонун ижодкорлиги фаолиятида янада кўпроқ ва профессионал тарзда иштирок этишини таъминлашга хизмат қилади. Бу тузилма орқали суд ва парламентнинг ўзаро ҳамкорлиги кучайишига шубҳа йўқ.

Фармон фуқароларнинг одил судловга эришиш даражасини юксалтириш, ишларни судда қўриш сифатини ошириш ҳамда холи, адолатли ва қонуний суд қарорларини қабул қилиш учун тарафларнинг тенглиги ва тортишувчанлигини амалда таъминлашга қаратилгани билан алоҳида аҳамият касб этади. Шу билан биргаликда, 2017 йил 5 декабрда Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Марказий Кенга-

Фармон билан прокурорнинг судда иштирок этиши тартиби илгор хорижий тажриба ва халқаро стандартларга мослаштирилмоқда. Жумладан, давлат айбловчиси айбловдан воз кечган тақдирда реабилитация асосларида кўра жиноят ишини тугатиш, тарафлар мурожаати мавжуд бўлган ҳолдагина прокурор томонидан суддан ишларни қақриб олиш, бошқа шахсларнинг ташаббуси билан қўзғатилган фуқаролик ва иқтисодий ишларнинг қўрилишида прокурор ўз ташаббуси билан иштирок этишини истисно этиш назарда тутилмоқда. Бундай қоидаларнинг киритилиши албатта суднинг мустақиллигини, тарафларнинг судда тортишувчанлик ва тенглиги тамойиллини амалда таъминлашга хизмат қилади.

Фармон билан ортқича суд босқичларини бекор қилиш орқали "бир суд-бир инстанция" тамойили жорий этилмоқда. Яъни, туманларро, туман (шаҳар) судларининг қарорларини вилоят даражасидаги судлар томонидан апелляция тартибиди қўрилган суд қарорларини эса Олий суд томонидан кассация тартибиди қайта қўриб чиқиш, кассация тартибиди қўриб чиқилган ишлар бўйича суд қарорларини эса Олий суд раисини, Бош прокурор ва уларнинг ўринбосарлари протестида кўра кассация тартибиди тақдоран қўриб чиқиш назарда тутилмоқда. Суд ишларини назорат тартибиди қўриш институти эса тугатилмоқда. Бундай тартибнинг ўрнатилиши натижасида судда ҳар бир иш бўйича яқуний тўхтама қилиш орқали суд қарорларининг барқарорлиги таъминланади ҳамда фуқаролар ва тадбиркорлар сарсон бўлишининг олди олинади.

Судда муайян ишни, низони тўғри ва адолатли ҳал этишда судьянинг асосий "иш қуроли" ва "таънаҳ" бу қонун. Шундай экан, Олий суд Конституция билан берилган қонун ташаббускорлиги ҳуқуқидан самарали фойдаланиши, одил судловни таъминлашда албатта ўзининг ижобий натижасини беради. Фармонда Олий суд тузилмасида Суд-ҳуқуқ соҳасидаги қонунчиликни таҳлил қилиш бошқармаси тузилиши қўзда тутилган. Бу эса, Олий суднинг қонун ижодкорлиги фаолиятида янада кўпроқ ва профессионал тарзда иштирок этишини таъминлашга хизмат қилади. Бу тузилма орқали суд ва парламентнинг ўзаро ҳамкорлиги кучайишига шубҳа йўқ.

Фармон фуқароларнинг одил судловга эришиш даражасини юксалтириш, ишларни судда қўриш сифатини ошириш ҳамда холи, адолатли ва қонуний суд қарорларини қабул қилиш учун тарафларнинг тенглиги ва тортишувчанлигини амалда таъминлашга қаратилгани билан алоҳида аҳамият касб этади. Шу билан биргаликда, 2017 йил 5 декабрда Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Марказий Кенга-

ши ўртасида ёшлар масалалари соҳасида ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги Меморандум қабул қилинган.

Статистик маълумотларга кўра, 2019 йил давомида жиноят ишлари бўйича Ангор туман суди томонидан ёшларга (14 ёшдан 30 ёшгача) нисбатан 78 шахсга нисбатан 55

жиноят ишлари биринчи босқичда мазмунан қўрилган бўлиб, шундан 54 шахсга нисбатан 32 иш бўйича ҳукм чиқарилган, 23 шахсга нисбатан 22 жиноят ишлари ҳаракатдан тугатилган, 2019 йил давомида 1 нафар шахсга нисбатан 1 та жиноят иши бўйича тиббий йўсиндаги мажбурлов чораси қўлланилган.

Ҳукм чиқарилган ишлар бўйича 7 шахсга нисбатан жарима жазоси, 15 шахсга нисбатан ахлоқ тузатиш ишлари жазоси, 14 шахсга нисбатан озодликни чеклаш жазоси, 15 шахсга нисбатан озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланган.

Юқорида қайд этилган статистик маълумотларга қараганда, 2019 йил давомида ёшларга нисбатан қўрилган жиноят ишлари бўйича жазо тайинлаш амалиётида жарима, озодликни чеклаш ва озодликдан маҳрум қилиш жазолари кўп тайинланган.

2020 йилнинг 1-ярми давомида эса ёшларга оид жиноят ишларидан 17 шахсга нисбатан 17 жиноят ишлари биринчи босқичда мазмунан қўрилган бўлиб, шундан 10 шахсга нисбатан 10 иш бўйича ҳукм чиқарилган, 7 шахсга нисбатан 7 жиноят ишлари ҳаракатдан тугатилган.

Ҳукм чиқарилган ишлар бўйича 8 шахсга нисбатан ахлоқ тузатиш ишлари жазоси, 1 шахсга нисбатан озодликни чеклаш жазоси, 1 шахсга нисбатан озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланган.

Юқорида қайд этилган статистик маълумотларга қараганда, 2020 йилнинг 1-ярми давомида ёшларга нисбатан қўрилган жиноят ишлари бўйича жазо тайинлаш амалиётида ахлоқ тузатиш ишлари, озодликни чеклаш ва озодликдан маҳрум қилиш жазоси кўп тайинланган.

2017 йил 5 декабрда Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Марказий Кенгаши ўртасида ёшлар масалалари соҳасида ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги Меморандум қабул қилингандан кейин ёшларга (14 ёшдан 30 ёшгача) нисбатан туман судига келиб тушган жиноят ишларининг тайинланган қонун ҳақида Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Ангор туман кенгашига маълум қилинган.

Таҳлил натижаларига кўра, туман ҳудудидида жиноятчиликнинг умумий кўрсаткичи қайта кўрсатилган бир пайтда, ёшлар ўртасида жиноятчилик ҳанузгача юқори қолмоқда.

Мазкур салбий ҳолатларни фақатгина ёшлар билан ишлаш юклатилган ҳар бир ташкилот-муассаса ва кенг жамоатчилик жиноятчиликни олдини олишга қаратилган аниқ чора-тадбирлар орқали ҳал қилиши мумкин.

Н.ХАСАНОВА,
Жиноят ишлари бўйича Ангор туман судининг девонхона мудири.

“ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ ЯҒОНА РЕЕСТРИ” АХБОРОТ ТИЗИМИ НИМА?

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 13 апрелдаги "Аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш тизимини идоралараро электрон ўзаро ҳамкорликни қўллаш ҳолда тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 308-сонли Қарорига асосан кам таъминланган оилаларга "Ижтимоий ҳимоя яғона реестри" ахборот тизими орқали ижтимоий нафақалар ва моддий ёрдам тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги вақтинчалик Низом тасдиқланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 4 августдаги "Аҳолига давлат ижтимоий хизматлари ва ёрдам тақдим этиш тартиб-таомилларини автоматлаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4797-сонли қарорига асосан 2020 йил 1 сентябрдан бошлаб ижтимоий нафақаларни тайинлаш тўғрисидаги аризаларни қўриб чиқиш ва уларни тайинлаш тартиб-таомиллари "Ижтимоий ҳимоя яғона реестри" ахборот тизими орқали амалга оширилиши белгиланган.

Мазкур Низомга асосан, бола икки ёшга тўлгунга қадар уни парвартиш қилиш бўйича, 14 ёшгача болалари бўлган оилаларга нафақалар ва кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам тайинлаш амалга оширилиб келинмоқда.

Ушбу тизим Сурхондарё вилоятининг барча туманларида, хусусан Ангор туманида ҳам жорий йилнинг октябрь ойида амалга киритила бошланди.

Юқоридаги қарорлар асосида бюджетдан ташқари Пенсия жағмари томонидан бола икки ёшга тўлгунга қадар уни парвартиш қилиш бўйича, 14 ёшгача болалари бўлган оилаларга ва кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам тайинлаш ва тўлаш тартибининг амалга ошириш механизми ишлаб чиқилди.

Ишлаб чиқилган механизмга мувофиқ фуқаролар яшаш жойи бўйича фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига ўзи келиб вақтинчалик Низомнинг 2-иловасига мувофиқ шаклдаги ёзма аризани тўлдириш йўли билан мурожаат қилиниши белгиланган.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи томонидан қабул қилинган ёзма ариза икки иш куни мобайнида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузурдаги бюджетдан ташқари Пенсия жағмари томонидан туман (шаҳар) бўлимига ариза берувчининг маълумотларини "Яғона реестр" АТ га киритиш учун тақдим қилинади.

Нафақа ёки моддий ёрдам тайинлаш учун ариза бевосита ариза берувчининг доимий ёки вақтинчалик пропискаси бўйича яшаш жойидаги фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига тақдим этилади ва рўйхатга олинади.

Аризага қуйидагилар илова қилинади: -паспорт нусخаси; -никоҳ тўғрисидаги гувоҳнома; -бола тугилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи ҳар уч иш кунидида камида бир

маротаба, бироқ ариза берилган ойнинг 18-кунидан кечиктирмай ушбу Вақтинчалик Низомнинг 13-бандида кўрсатилган ариза ва тақдим этилган ҳужжатларни ҳамда ушбу Вақтинчалик Низом билан тасдиқланган 3 ва 3 а-иловаларга мувофиқ оиланинг таркиби ва иқтисодий аҳволи тўғрисидаги маълумотларни тегишли Пенсия жағмари бўлимига тақдим этади.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи томонидан Пенсия жағмари бўлимига аризалар ушбу Вақтинчалик Низомга 4-иловага мувофиқ шакл бўйича Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига (маҳаллага) нафақа ва моддий ёрдам тайинлаш сўраб мурожаат этилган аризалар рўйхатига асосан тақдим этилади.

Нафақа ёки моддий ёрдам тайинлаш тўғрисида қабул қилинган аризалар Пенсия жағмари бўлимининг маъсул ходими томонидан ариза берилган ойнинг 25-кунидан кечиктирилмай "Яғона реестр" АТга киритилади.

Куйидаги ҳолларда тегишли ижтимоий нафақани ёки моддий ёрдамни тайинлаш рад этилади:

а) ариза берувчи оиласининг ҳар бир аъзосига тўғри келадиган ўртача ойлик даромаднинг ушбу вақтинчалик Низомнинг 7-бандида кўрсатилган белгиланган мезонлардан ортқичлиги;

б) ариза берувчида ёки унинг оила аъзоларида қўчмас мулк мавжудлиги (ариза берувчининг прописка қилинган жойида жойлашган қўчмас мулк бундан мустасно);

в) ариза берувчи ёки унинг оила аъзоларидан икки ва ундан ортқича транспорт мавжудлиги;

г) аризада тақдим этилган маълумотларнинг ҳақиқатга номувофиқлиги аниқланган;

д) даромадларнинг расмий манбаларига эга бўлмаган ва меҳнат бўйича органларда ҳисобда турмаган ёки ҳақи тўланадиган жамоат ишлари иштирокчиси ҳисобланмаган оиланинг меҳнатга лаяқатли аъзоси мавжудлиги.

Ушбу бандда кўрсатилган мезонлар асосида тегишли нафақа ёки моддий ёрдамни тайинланганлиги ёки рад этилганлиги тўғрисида, ариза берувчига сабаблари кўрсатилган ҳолда электрон билдиришнома (аризада қўрсатилган телефон рақамиди СМС шаклида) юборилади.

Ҳар ойнинг 4-санасига қадар электрон ведомостлар автоматик равишда шакллантирилади ва тижорат банкларига юборилади.

Тижорат банки филиаллари электрон тўлов ведомостларига асосан ижтимоий нафақа, моддий ёрдам ва пул компенсацияси тўловларини нақд ёки аризада кўрсатилган пластик карта орқали амалга оширилади.

Ижтимоий нафақаларга боғлиқ саволларингиз бўлса, **Пенсия жағмари Ангор туман бўлимининг** – (76) 31-21-289 "Ишонч телефони" орқали мурожаат қилишингиз мумкин.

Э.ТАНГРИЕВ,
Ангор тумани бюджетдан ташқари Пенсия жағмари бўлими бошлиғи.

ВОЯГА ЕТМАГАНЛАРГА НИСБАТАН ЖАЗО ТИЗИМИ ВА УНИ ТАЙИНЛАШНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ

Ўн саккиз ёшга тўлмасдан жиноят содир этган шахсларга қуйидаги асосий жазолар қўлланилиши мумкин:

- жарима;
- мажбурий жамоат ишлари;
- ахлоқ тузатиш ишлари;
- озодликни чеклаш;
- озодликдан маҳрум қилиш.

Ўн саккиз ёшга тўлмасдан жиноят содир этган шахсларга нисбатан жазо тайинлашнинг умумий асослари амал қилади, вояга етмаганнинг ривожланганлик даражаси, турмуш шароити ва тарбиясини, соғлигини, содир этган жиноятининг сабабларини, катта ёшдаги ишларнинг ва бошқа ҳолатларнинг унинг шахсига таъсирини ҳисобга олади.

Ун ош ёшдан ўн олти

жазолар тайинлаши мумкин эмас. Суд вояга етмаганларга жазо тайинлашда жазо тайинлашнинг умумий асослари амал қилади, вояга етмаганнинг ривожланганлик даражаси, турмуш шароити ва тарбиясини, соғлигини, содир этган жиноятининг сабабларини, катта ёшдаги ишларнинг ва бошқа ҳолатларнинг унинг шахсига таъсирини ҳисобга олади.

ёшгача бўлган вақтда жиноят содир этган шахсларга нисбатан жиноятлар мажмуи тарихида жазо тайинланганда озодликдан маҳрум қилиниши энг кўп муддати ўн йилгача, агар содир этган жиноятларнинг биттаси ўта оғир жиноят бўлса, ўн икки йилгача тайинланади.

Ун олти ёшдан ўн саккиз ёшгача бўлган вақтда жиноят содир этган шахсларга нисбатан жиноятлар мажмуи тарихида озодликдан маҳрум қилиниши энг кўп муддати ўн йилгача, агар содир этган жиноятларнинг биттаси ўта оғир жиноят бўлса, ўн икки йилгача тайинланади.

рум қилиш жазоси - ўн икки йилгача муддатга, агар содир этган жиноятларнинг биттаси ўта оғир жиноят бўлса, ўн беш йилгача муддатга тайинлаши мумкин.

Жиноят содир этиш пайтида ўн уч ёшдан ўн саккиз ёшгача бўлган шахсларга нисбатан бир неча ҳукм юзасидан тайинланганда озодликдан маҳрум қилиш жазосининг муддати ўн беш йилдан ошмаслиги керак.

Вояга етмаган шахсга

нисбатан озодликдан маҳрум қилиш ёки ахлоқ тузатиш ишлари жазоси тайинланганда суд ушбу жиноят кодексининг 72-моддасида назарда тутилган асос ва шартлар мавжуд бўлса, шартли жазо белгилаши мумкин.

Х.УМБАРОВ,
Жиноят ишлари бўйича Ангор туман судининг судья ёрдамчиси.

ХАЗОНЛАРНИ ЁҚИШНИНГ ИНСОНЛАРГА ВА ТАБИАТГА ЗАРАРИ

Табиатда барча нарсалар мутасоиб қилиб яратилган. Яшил барглари ва майсалар ўсимликларни озук модалари билан таъминлайди. Қуёш нури таъсирида карбонат ангидрид газини ютиб, кслород чиқаради. Ўсимликлар ҳаводан автомобильлардан чиқадиган захарли газлар, заводлар чиқарадиган захарли унсурларни ўзига ютиб олади.

Кузда қуриган, сарғайган барглари ўқилиб ери юзини қоплайди. Табиий тўкилиш асосида барглари ери юзасига тушиб инсон ва табиат учун зарарсиз ҳолатда бўлади. Лекин биз тозалikka эришиш мақсадида қуриган барглари тўплаб ёқишни бошлаймиз.

Натижада баргларида тўпланган захарли газлар яна атмосферага чиқади. Кўпинча хазон билан бирга пластик одамлар, полиэтилен пакетлар ҳам қўшиб ёқилади ва натижада ўзига хос захарли коктейл ҳосил бўлади.

Қуриган барглари ёқилганда ҳосил бўладиган тундан минглаб одамлар нафас олиб соғлигини хавф остига қўяди. Биринчи навбатда инсоннинг ўпка тизими зарарланади. Захарли модалар қон орқали бутун танага тарқалиб бўйрак, жигар, бош миё ва нерв системасига катта зарар етказилади.

Мутахассислар ҳисоб китобига кўра 1 тонна қуриган барг ёнганда ҳавога 9

кг гача тутун микрочастицалари ажралади. Бу микро частицалар таркибига: чанг, азот оксиди, из газ, оғир металллар ҳамда инсон учун энг хавфли модалардан диоксин ва диоксан кирди. Бу захарли модалар тушгач иммун тизимини зарарлайди, гормон ва витаминлар фаолиятини издан чиқаради.

Шунингдек қуриган майча ва барглари ёқиш натижасида тупроқ қатламнинг фойдали микроорганизмлари, майда ҳашаротлар нобуд бўлади. Эслатиб ўтганмики дала ва аҳоли пунктларида энгиз, хазон ва шохшаббаларни ёқи ўсимликларнинг бошқа қолдиқларини

ёқиб юбориш, атмосфера ҳавосини зарарли модалар билан ифлослантиришга олиб келса, Ўзбекистон Республикаси «Маъмурий жавобгарлик тўғрисида»ги кодекснинг 88-модда 3-қисмига асосан фуқароларга базавий ҳисоблаш миқдорининг уч бараваридан беш бараваригача, мансабдор шахсларга эса беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Ф.ПИРМАТОВ,
Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги назорат бўйича Ангор туман инспекцияси бош мутахассиси давлат инспектори.

Аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бошқичлари

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 5 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олишни ўтказиш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида»ги ПФ-5655 сонли фармони асосан «Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олишни ўтказиш» концепцияси тасдиқланди.

Аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бошқичлари халқаро тавсиялар ва хоржий мамлакатлар тажрибасидан келиб чиққан ҳолда, аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ишлари уч бошқични ўз ичига олиб, уларнинг доирасида тadbирлар ҳам бошқичма-бошқич, ҳам бир вақтинч узида ўтказиладди.

Биринчи бошқичда (3 йилга яқин даврда) куйидагилар амалга оширилади:

аҳолини рўйхатга

олишни ташкил этиш, ўтказиш таъминлаштириш манбаларини аниқлаш масалаларини тартибга солишни норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

аҳолини рўйхатга олиш дастурини, рўйхатга олиш варақалари бланкларини, аҳолини рўйхатга олишни ташкил этиш ва ўтказиш, унинг натижаларини олиш ва эълон қилиш методологиясини ишлаб чиқиш; синов асосида аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш таъминлаштириш ишлари учун натижаларини таҳлил қилиш ва унинг асосида методологик ҳужжатларни тақомиллаштириш;

хариталаш, аҳоли пунктларидаги уйларнинг рўйхатини тузиш ва аҳолини рўйхатга олишнинг ташкилий режаларини тузиш;

замонавий хариталаш технологияларидан фойдаланган ҳолда аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш, унинг ўтказили-

шини назорат қилиш, якуний натижаларни олиш ва тақдим этишнинг автоматлаштирилган тизимини яратиш;

ахборот-тушунтириш ишларини ўтказиш;

рўйхатга олиш варақаларини ва бошқа ҳужжатларини чоп этиш; моддий-техника таъминоти воситаларини тайёрлаш ва (ёки) харид қилиш, шунингдек, уларни рўйхатга олиш участкаларига етказиш;

рўйхатга олиш участкаларини бино, транспорт ва алоқа воситалари билан таъминлаш;

рўйхатга олиш тadbирларида вақтинчалик иштирок этувчи ходимларни ўқитиш;

аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш билан боғлиқ бошқа ишлар.

Иккинчи бошқичда (10 кундан 60 кунгача бўлган даврда) бевосита аҳолини рўйхатга олиш амалга оширилади, яъни аҳоли тўғрисидаги маълумотлар йиғи-

лади, назорат текшируви ўтказилади ва аҳолини рўйхатга олиш материаллари топширилади.

Учинчи бошқичда (2 йилдан 3 йилгача бўлган даврда) куйидагилар амалга оширилади:

аҳолини рўйхатга олишга доир бирламчи материалларни, маълумотларни қайта ишлаш бўйича ихтисослашган тузилмалар томонидан қабул қилиб олиш;

аҳолини рўйхатга олиш материалларини автоматлаштирилган тизимда қайта ишлашга тайёрлаш;

бирламчи маълумотларни киритиш, қодлаш, назорат ва таҳрир қилиш;

аҳолини рўйхатга олиш бўйича дастлабки натижаларни олиш;

аҳолини рўйхатга олиш натижаларини эълон қилиш ва тарқатишдан иборат.

А.ХУДОЯРОВ,
туман статистика бўлими бошлиғи

Ангор туманида корхона ва ташкилотлар фаолиятининг умумий таърифи (2020 йилнинг 1 октябрь ҳолатига)

(деҳқон ва фермер хўжалиқларисиз)

Кўрсаткич номи	Рўйхатга олинганлар		Фаолият кўрсатаётганлар	
	бирлик	яқунга нисбатан фоизда	бирлик	яқунга нисбатан фоизда
Жами	1 185	100	1 153	100
<i>шу жумладан:</i>				
қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиғи	107	9,0	106	9
саноат	208	17,6	201	17,4
қурилиш	148	12,5	141	12,2
савдо	328	27,7	317	27,5
ташиш ва саклаш	22	1,9	22	1,9
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	75	6,3	73	6,3
ахборот ва алоқа	7	0,6	7	0,6
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиши	14	1,2	14	1,2
бошқа турдаги хизматлар кўрсатиши	276	23,3	272	23,6

Рўйхатга олинган ҳамда фаолият кўрсатаётган кичик тadbиркорлик субъектлари иқтисодий фаолият турлари бўйича сони

Жами	1006	100	977	100
<i>шу жумладан:</i>				
қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиғи	105	10,4	104	10,6
саноат	207	20,6	200	20,5
қурилиш	148	14,7	141	14,4
савдо	327	32,5	316	32,3
ташиш ва саклаш	21	2,1	21	2,1
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	75	7,5	73	7,5
ахборот ва алоқа	7	0,7	7	0,7
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиши	13	1,3	13	1,3
бошқа турдаги хизматлар кўрсатиши	103	10,2	102	10,4

Ангор ёғдуси

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Ангор туман Кенгаши ва туман ҳокимлиғи.

Мухаррир:
ЭШМУРОВ
РУСТАМ РЎЗИБОВЕВИЧ

Тахрир хайъати:
Ж.Чориев (хайъат раиси),
Ш.Муродов, А.Саидов,
А.Қораев, Ш.Омонов.

Газета 2012 йил 6 декабрда вилоят матбуот ва ахборот худудий бошқармасида 11-054 рақами билан қайта рўйхатга олинган. Нашр индекси 48643. Буюртма ____ 2100 нускада босилади. Ҳажми -2 босма тобоқ. Бичими А-2.
ISSN-2181-7014

Тахририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Интернетдаги сайтими: <http://angoryogdusi.uz/>

Хиросима ва Нагасаки фожиаларига 75 йил бўлди

XX аср! Инсоният тарихида энг қонли, энг фожиали аср. Бу асрда бўлиб ўтган икки жаҳон уруши ортдан содир бўлган мислсиз вайронгарчилик, ўн миллионлаб қурбонлар, АҚШ—Веётнам уруши, Собиқ Иттифоқнинг Афғонистонга бостириб кириши, аср сўнггида собиқ Югославиянинг парчаланishi ортдан содир бўлган Болкон фожиалари — булар бир аср учун жуда кўплик қилади. Энг ёмон тарафи, бу мислсиз фожиалар, жаҳон урушлари инсоният тарихида эришиб, қимларнингди фикрича «ўрта асрлар ёввойилигидан кутулиб, инсоният юксак маданий тараққий этган давр»да содир бўлди. XX аср фожиаларига қараб, айнан уруш чиқариш, вайронгарчилик «инсониятнинг маданий тараққий этишига боғлиқ эмас» деган фикр хаёлга келади. Сабаби, бугун — XXI асрнинг 20-йиллари ҳам инсоният ҳарбий харажатлар учун кўп маблағ ажратипти. Ханузгача дунё тинч эмас.

XX асрнинг энг фожиали ҳолати Иттифоқчиларнинг фашист Германияси шериғи бўлмиш Японияга уруш эълон қилиш ортда Осиедаги империя урушда ҳосилдан тойиб, мағлуб бўлиши арафасида мамлакатнинг икки шахрида тинч аҳоли устига АҚШ ҳарбийлари томонидан атом бомбаси ташланиши бўлган. Бугун ўша воқеаларга 75 йил бўлапти.

1945-йил 16-июлда АҚШнинг Нью-Мексико штатидаги полигонда дунёда илк атом бомбаси синови муваффақиятли ўтказилди. Портлаш кучи 21 килотонна тротилга тенг бўлди. Ўша йили 24-июлда Потсдам конференцияси доирасидаги учрашувда АҚШ президенти Гарри Трумен СССР раҳбари Сталинга АҚШ дунёни ларзага солиши мумкин бўлган янги қурол яратганини айтди.

1945-йил 25-июлда президент Трумен 3-август кун Хиросима, Кокура, Ниигата ёки Нагасаки шаҳарлари йўналишидан бирини танлаб, атом бомбасини ташлаш ҳақида буйруқ берди. Бирдангина бир неча шаҳар рўйхати берилишининг сабаби,

буларда атом бомбаси ташланиши режа қилинган. 1945-йил 6-август кун Энола Гай номили бомбардировкачи самолёти экипаж командири полковник Пол Тиббетс бошчилигида Япониянинг Хиросима шаҳрига Литтле Бой («Кичик бола») деб аталган атом бомбасини ташлади. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 21 килотонна тротил эквивалентига тенг эди. Нагасаки шаҳрига атом бомбасини учувчи Чарлз Суни бошлик бўлган Б-29 Бокссар самолёти ташлади.

Ўшанда Хиросимада 166 минг киши ҳалок бўлган манбаларда келтирилади. Нагасакида 80 минг киши ҳалок бўлган. АҚШ Япониянинг икки шахри устига ташлаган атом бомбалари Токио таслими бўлишини тезлаштирган бўлсада, жаҳон афкор оммасининг танқидига учради. Дунё бўйлаб жуда кўплаб танқидчи инсонлар АҚШнинг бу ишени қаттиқ қоралаб чиқади, уни инсониятга қарши жиноят деб баҳолади.

Хиросима денгиз сатҳидан биров баланд, Ота дарёсининг икки соҳили бўйлаб жойлашган шаҳардир. Шаҳарда урушгача 340 минг аҳоли яшаган. Ўшанда у аҳоли сони бўйича Япониянинг еттинчи шахри эди.

Трумен биринчи бомбани Хиросима, Кокура ёки Нагасакига 3-августда ташлашга кўрсатма берган бўлишига қарамай, бомба 6-август кун ташланишининг сабаби ҳаво ўша кунга қадар булутли бўлди, шу тўғрйли Труменнинг буйруғини бажариш уч кун орқага сурилди.

Эрталаб соат саккизларда Япония радарлари мамлакат томонга қараб учиб келаятган бир неча АҚШ самолётларини пайқади. ҳаво тревогаси эълон қилинди. Орадун биров ўтиб, АҚШ самолётлари учта экани аниқ бўлган, ҳаво тревогаси бекор қилинди. Бу пайда АҚШ-

бир шаҳарда бомба ташлашга об-ҳаво ҳалақит берса, бомба иккинчи шаҳарга ташланиши режа қилинган.

1945-йил 6-август кун эрталаб АҚШ нинг Б-29 Энола Гай номили бомбардировкачи самолёти экипаж командири полковник Пол Тиббетс бошчилигида Япониянинг Хиросима шаҳрига Литтле Бой («Кичик бола») деб аталган атом бомбасини ташлади. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 21 килотонна тротил эквивалентига тенг эди. Нагасаки шаҳрига атом бомбасини учувчи Чарлз Суни бошлик бўлган Б-29 Бокссар самолёти ташлади.

Ўшанда Хиросимада 166 минг киши ҳалок бўлган манбаларда келтирилади. Нагасакида 80 минг киши ҳалок бўлган.

АҚШ Япониянинг икки шахри устига ташлаган атом бомбалари Токио таслими бўлишини тезлаштирган бўлсада, жаҳон афкор оммасининг танқидига учради. Дунё бўйлаб жуда кўплаб танқидчи инсонлар АҚШнинг бу ишени қаттиқ қоралаб чиқади, уни инсониятга қарши жиноят деб баҳолади.

Хиросима денгиз сатҳидан биров баланд, Ота дарёсининг икки соҳили бўйлаб жойлашган шаҳардир. Шаҳарда урушгача 340 минг аҳоли яшаган. Ўшанда у аҳоли сони бўйича Япониянинг еттинчи шахри эди.

Трумен биринчи бомбани Хиросима, Кокура ёки Нагасакига 3-августда ташлашга кўрсатма берган бўлишига қарамай, бомба 6-август кун ташланишининг сабаби ҳаво ўша кунга қадар булутли бўлди, шу тўғрйли Труменнинг буйруғини бажариш уч кун орқага сурилди.

Эрталаб соат саккизларда Япония радарлари мамлакат томонга қараб учиб келаятган бир неча АҚШ самолётларини пайқади. ҳаво тревогаси эълон қилинди. Орадун биров ўтиб, АҚШ самолётлари учта экани аниқ бўлган, ҳаво тревогаси бекор қилинди. Бу пайда АҚШ-

бир шаҳарда бомба ташлашга об-ҳаво ҳалақит берса, бомба иккинчи шаҳарга ташланиши режа қилинган.

1945-йил 6-август кун эрталаб АҚШ нинг Б-29 Энола Гай номили бомбардировкачи самолёти экипаж командири полковник Пол Тиббетс бошчилигида Япониянинг Хиросима шаҳрига Литтле Бой («Кичик бола») деб аталган атом бомбасини ташлади. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

Орадун 4 кун ўтиб, 1945-йил 9-август кун Фат Ман («Бакалок») атом бомбаси Нагасаки шаҳрига ташланди. Бу бомбанинг кучи 13-18 килотонна тротил эквивалентига тенг эди.

нинг учта разведкачи самолёти асосий гуруҳдан узilib, уч шахар — Хиросима, Кокура ва Нагасаки осмонини ҳолатини билиш учун алоҳида учиб кетган эди.

Япония ҳарбийлари ёқилғи тежаш мақсадида ҳавога, АҚШ самолётлари рўпарасига самолёт чиқариб оватдагидай радио орқали аҳолини бомба ҳужумидан пана жойларга бекинишга огоҳлантирди.

Маҳаллий вақт билан соат саккиздан сал ўтиб Б-29 9 километр бандликдан атом бомбасини пастга ташлади. Бомба ерга етмасдан 500 метр баландликда портлади.

Бомба портлаши оқибатида ҳавода кучли гўмбурлаш ва чакин содир бўлди, ерга жудаям кучли иссиқ шамол йўналди. Иссиқ шамол сониялар ичида ерга етиб борганда уйларнинг ёнаётган қисми ўт олди. Ойналар аввалга синиб тўкилди, сўнг эриб окди. Эпицентрдан 2 километр радиус атрофидаги одамлар иссиқнинг кучлигидан кўмирга айланиб қолди. Портлаш кучи шунчалик эдики, унинг тўлқини эпицентрдан 19 километргача бўлган масофадаги ойналарни синдириб юборди.

Портлашдан икки дақиқа ўтиб бутун шаҳар олов ичида қолди. Портлаш оқибатида юзга келган тўлқиннинг теглиги секундида 50–60 метр тезликда бўлди ва бу оловни баттар қучайтириб юборди. Эпицентрдан узокроқда бўлган кўплаб аёллар, болалар, қариялар ёнғиндан қочишга улгурмай ҳалок бўлди.

Атом бомбаси портлашдан бир неча кун ўтиб, япон тиббиёт ходимлари нурланшининг илк симтомларини аниқлади. Одамлар орасида кўркинчи касалик ҳақида ваҳима тарқалди. Портлашдан омон қолган одамлар энди кучли нурланишдан ҳалок бўла бошлади.

Нагасаки шаҳри атом бомбаси ташлангунга қадар жиддий ҳужумга учрамаган ва айрон бўлмаган эди. Шаҳарда атом бомбаси ташланиши арафасида 200 минг одам бўлган.

АҚШ ҳарбийлари Нагасакига атом бомбаси ташлаш 11-августга мўлжаллаган эди. Аммо метеорологлар 10-августдан булутли ҳаво бўлишини

маълум қилганидан сўнг Нагасакига бомба ташлаш режаси икки кун олдинга сурилди.

Маҳаллий вақт билан соат 10:56 да Нагасакига етиб келган Б-29 шаҳарни булут билан қоплангани устидан чиқди. Суни шаҳар объектларини аниқроқ кўриш учун самолётни бироз пастлатди. Шунда унинг ёрдамчиси Кермит Бихан шаҳар стадионини илғаб қолди, шундан сўнг бомба пастга ташлаб юборилди. Бўёғи Хиросимада қандай бўлган бўлса, шу тарзда содир бўлди.

Уруш тугади. Япония мағлуб бўлиб, ғолибларга компенсация тўлади. Мамлакат тинч ривожланишга ўтди.

Уруш тугади. Япония мағлуб бўлиб, ғолибларга компенсация тўлади. Мамлакат тинч ривожланишга ўтди. Хиросима ва Нагасаки ҳам қайта тикланди. Аммо бу икки шаҳарда ташланган атом бомбаларидан мерос бўлиб юқори радиация таъсири сақланиб қолди. Узок йиллар бу шаҳарларда касалликлар, болаларнинг радиация юқорилғи туфайли ногирон туғилиши ҳолатлари давом этди.

Ўтган асрнинг 50-йилларида бошлаб 90-йилларигача Ер юзиде мингдан ошқ ядро курули синови ўтказилди. Бугун ядро курулига эга бўлган давлатларнинг курули синовдан ўтказиш ва унга эга бўлиш учун қилган умумий харажатларини ҳисобласа, нечадир юз миллиард доллардан ортиб кетди. Биргина Хитойнинг ўзи физика-ядро лабораториялари, урани бойитиш заводи, ядро курули синовдан ўтказиш полигонини куриш ва керакли мутахассисларни ўқитиб тайёрлаш ва ниҳоят ядро курули синовдан ўтказиш уч